

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum susurratio sit peccatum distinctum à detractone.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

furratio, dubium occurrit an furratio sit unius speciei specialissime. & est ratio dubii: quia furratio dicitur directe contra amicitiam suam detractionem. & contumelia contra honorem. Constat autem amicitiam esse multas species, scilicet honestatis &c. Videtur ergo quod furratio in toto debeat distingui species, quae sunt amicitiae species.

¶ 2 Præ. Leuitici 19. dicitur. Non eris criminator, nec furratio in populis: sed criminator, idem uidetur esse quod detractor: ergo est furratio a detractione non differt. ¶ 3 Præ. Ecclesiæ 28. dicitur. Surratio, & bilinguis maledictus erit: sed bilinguis videtur idem esse quod detractor, quia detractorum est duplici lingua loqui, aliter scilicet in absentia, & aliter in praesentia: ergo furratio idem est quod detractor.

SED CONTRA est, quod Ro. 1. super illud, Surratores, detractores, dicitur * glof. Surratores, inter amicos discordiam seminantes: detractores, qui aliorum bona negant, uel minuunt.

RESPON. Dicendum, quod furratio, & detractor in materia conueniunt, & etiam in forma, siue in modo loquendi, quia uterque malum occulte de proximo dicit: propter quam similitudinem interdum unum pro alio ponitur. Vnde Ecclesiæ 5. super illud, Non appelleris furratio, dicitur * glof. id est, detractor. Differunt autem in fine, quia detractor intendit denigrare famam proximi: unde illa mala de proximo praecipue profert, ex quibus proximus infamari possit, uel saltem diminui eius fama: furratio autem intendit amicitiam separare, ut patet per * gl. inductam, & per illud quod dicitur Proverbio 26. Surratio subtrahit iurgia conquefcunt: & id furratio talia mala profert de proximo, quae possunt contra ipsam commouere animum audientis secundum illud Ecclesiæ 28. Vir peccator conturbabit amicos, & in medio pacem habetium immitit inimicitiam.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod furratio, in quantum dicit malum de alio, dicitur detractor. In hoc tñ differt a detractore, quia non intendit simpliciter malum dicere, sed quicquid sit illud quod possit animum unius perturbare contra alium, etiam si sit simpliciter bonum, tñ apparet malum in quantum displicet ei, cui dicitur.

AD II. dicendum, quod criminator differt a furratore & a detractore: quia criminator est qui publice crimina aliis imponit uel accusando, uel cõuiciando: quod non pertinet ad detractorem, & furratorem.

AD TERTIUM dicendum, quod bilinguis proprie dicitur furratio. Cum enim amicitia sit iter duos, nititur furratio ex utraque parte amicitiam rumpere: & ideo duabus linguis utitur ad duos, ueni dicens malum de alio, pp quod dicitur Ecclesiæ 28. Surratio, & bilinguis maledictus. & subditur. Multos enim turbauit pacem habentes.

ARTICVLVS II.

Utrum detraçtio sit grauius peccatum, quam furratio.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod detraçtio sit grauius peccatum, quam furratio. Peccata enim oris consistunt in hoc, quod aliquis maledicit: sed detractor dicit de proximo ea, quae sunt mala simpliciter, quia ex talibus oritur infamia, uel diminuitur fama: furratio autem non curat dicere nisi mala apparentia, quae scilicet displicent audienti: ergo grauius peccatum est detraçtio, quam furratio.

¶ 1 Præ. Quicumque aufert alicui famam, aufert ei non solum unum amicum, sed multos: quia intellectus unius cuiusque refugit amicitiam infamiam personarum. unde contra quemdam dicitur Paral. 19. His qui oderunt Dominum, amicitia iungeris: furratio autem aufert unum solum amicum: grauius ergo peccatum est detraçtio quam furratio.

¶ 2 Præ. Iacob 4. dicitur. Qui detrahit fratri suo, detrahit legi, & per consequens Deo, qui est legislator: & sic peccatum detraçtionis uidetur esse peccatum in Deum, quod est grauius, ut supra habitum * est: peccatum autem furrationis est in proximum: ergo peccatum detraçtionis est grauius, quam peccatum furrationis.

SED CONTRA est, quod dicitur Ecclesiæ 5. Denotatio pessima superbilinguem: furratori autem odium & inimicitia, & contumelia.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum * est, peccatum in proximum tantum est grauius, quantum per ipsum maius nocumentum proximo inferatur: nocumentum autem tantum maius est, quantum maius est bonum quod tollitur. Inter cetera uero exteriora bona praeminet amicus, quia sine amicis nullus uiuere potest, ut patet per Philosophum in 8. Eth. unde dicitur Ecclesiæ 6. Amico fideli nulla est comparatio. Fama autem ipsa, quae per detractionem tollitur, ad hoc maxime necessaria est, ut homo idoneus ad amicitiam habeatur: & ideo furratio est maius peccatum, quam detraçtio, & etiam quam contumelia, quia amicus est melior, quam honor: & amari, quam honorari, ut in 8. Ethicorum, Philosopho dicit.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod species, & grauitas peccati magis attenditur ex fine, quam ex materiali

res, alter excluditur a societate commercii, huiusmodi furratio non est simpliciter furratio: sed sicut qui furatur ut moechetur, magis est mechus, quam fur: ita hic magis est adulter, lauo &c. quam furratio. & haec dicta sunt, ut peripicias, quae particulares fines, ad quos ordinatur furratio in dissolutione amicitiarum siue spectent ad uilem siue ad delectabilem, seu illorum opposita, non uariant furrationis species, sed apponunt circumstantiam alterius speciei, ut exempla allata ostendunt.

In eisdem articulis questionis septaegae simae quartae, mementur ut scias distinguere furrationem siue distinguitur tam contumelia, quam detraçtio, scilicet in materialem, & formalem. & quae licet furratio formalis, quae scilicet intendit separationem amicitiae, sit mortale peccatum ex suo genere materialiter, tamen non est mortale. Possit tamen esse mortale, sicut de detractione dictum est, quando scilicet culpabiliter homo ad utramque partem sic loquitur, ut inferat diuortium amicitiae: nec de hoc curat: hoc enim est peccatum, quod notabiliter laedere honorem, aut famam proximi praeter intentionem.

Mal. q. 10. ar. 1. ad 3.

2. d. 2. 3. & 1. q. 73. ar. 3. & 6.

Ar. 3. & 1. q. 73. ar. 8.

Li. 8. Eth. 2. 10. 5.

1. 8. c. 8. to. 5.